

Številka: 330-57/2021/23
Ljubljana, 25. 8. 2021
EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2020 v Sloveniji – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in 13. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21) je Vlada Republike Slovenije na _____seji dne _____ pod točko __ sprejela naslednji sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2020 in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije</p> <p style="text-align: right;">mag. Janja Garvas Hočevar vršilka dolžnosti generalnega sekretarja</p>
Prilogi:
<ul style="list-style-type: none">- Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2020 – Splošno, Priloge;- Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2020 - Pregled po kmetijskih trgih.
Sklep prejme:
<ul style="list-style-type: none">- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">- Maša Žagar, v. d. generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo- mag. Marjeta Bizjak, vodja sektorja za kmetijske trge in sektorske načrte- Saša Belaj, višja svetovalka <p>(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)</p>
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Kmetijski inštitut Slovenije, dr. Tanja Travnikar Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2020 je sestavni del strokovne naloge po pogodbi št. 2330-21-000100

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- dr. Jože Podgoršek, minister
- mag. Aleš Irgolič, državni sekretar
- Anton Harej, državni sekretar
- Maša Žagar, v. d. generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo
- mag. Marjeta Bizjak, vodja Sektorja za kmetijske trge in sektorske načrte

(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)

5. Kratek povzetek gradiva:

V poročilu so zbrani najpomembnejši proizvodni in ekonomski rezultati o slovenskem kmetijstvu, živilstvu, gozdarstvu in ribištvu. Ti rezultati so pripravljene na podlagi podatkov Statističnega urada RS, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter drugih uradnih virov, ki so na voljo do 31. maja tekočega leta (izjemoma tudi pozneje) za preteklo leto, za katero se poročilo pripravlja. Poročilo se osredotoča na podrobno vsebinsko interpretacijo podatkov obravnavanega leta, s poudarkom na primerjavi s predhodnim letom. Za večino kazalnikov so podatki v statističnih prilogah predstavljeni za obdobje zadnjih trinajstih let. V poročilu prikazani podatki so zaokroženi, zato je možno odstopanje od podatkov SURS in drugih podatkov.

Razmere za slovensko gospodarstvo so bile v letu 2020 manj ugodne, saj je na njih močno vplivala epidemija covid-19. Gospodarska aktivnost je v primerjavi s predhodnim letom zaradi ukrepov za zajezitev širjenja virusa močno padla (bruto domači proizvod je bil manjši za 5,5 %). Tudi razmere na trgu dela so se poslabšale. Zaposlenost se je zmanjšala za 1 %, stopnja brezposelnosti pa povečala (registrirana s 7,7 % na 8,7 %, anketna s 4,5 % na 5 %). Kljub temu zaposlenost ostaja še vedno visoka. Leta 2020 je prišlo do deflacije oziroma negativne rasti cen življenjskih potrebščin, na letni ravni je bila deflacija –1,1-odstotna, v povprečju leta pa –0,1-odstotna.

Prvi začasni podatki o rabi zemljišč in številu živine iz Popisa kmetijstva 2020 kažejo, da se nadaljuje trend zmanjševanja števila KMG. Povprečno kmetijsko gospodarstvo obdeluje 7,1 hektarja kmetijskih zemljišč, kar je za četrtno več kot leta 2000 (5,6 ha/KMG). Velikostna struktura gospodarstev se še vedno izboljšuje, saj se je število gospodarstev, ki obdelujejo več kot 20 hektarjev KZU, glede na leto 2000 več kot podvojilo.

Leto 2020 je bilo za kmetijsko pridelavo ugodno. Skupni obseg kmetijske proizvodnje se je po začnih statističnih podatkih v primerjavi z letom 2019 povečal za 9 %, pri tem je bil obseg rastlinske pridelave večji za 15 %, obseg živinorejske proizvodnje pa le malenkostno večji (+ 1 %). Domača poraba na prebivalca se je v letu 2020 med rastlinskimi pridelki bolj opazno povečala le pri rižu, med živalskimi proizvodi pa pri medu. Malce so se v primerjavi s predhodnim letom povečale porabe krompirja, zelenjave, sadja in perutninskega mesa. Stopnje samooskrbe so bile leta 2020 višje kot v letu prej pri žitu, krompirju, zelenjavi, sadju, mesu, mleku in medu, pri jajcih pa so ostale na ravni predhodnega leta.

V letu 2020 so se cene kmetijskih pridelkov na agregatni ravni malenkostno znižale. Glede na leto 2019 so bile cene v povprečju za 2,0 % nižje.

Ekonomski rezultati kmetijstva so se v epidemnem letu 2020 na skupni ravni izboljšali v primerjavi z razmeroma normalnim predhodnim letom (SURS, druga ocena). Neto dodana vrednost kmetijstva se je v primerjavi z letom 2019 realno povečala za 11 %, faktorski dohodek slovenskega kmetijstva je realno porasel za okoli 5 %. Ob realno enaki vrednosti kmetijske proizvodnje (okoli 1,3 milijarde EUR) in nižji vmesni potrošnji je faktorski dohodek znašal okoli 571 milijonov EUR oziroma skoraj 7.500 EUR na polnovredno delovno moč.

Proračunska izplačila, namenjena kmetijstvu, so v letu 2020 znašala 391,1 milijona EUR. Sredstva, namenjena kmetijstvu so se povečala četrto leto zapored. Delež financiranja ukrepov s strani EU je v letu 2020 znašal 68 %, kar je manj od zadnjega petletnega obdobja. Zmanjšanje sofinanciranja EU pa je zgolj posledica povečanja obsega sredstev nacionalnega proračuna za odškodnine in izredna plačila zaradi negativnih posledic epidemije covid-19 v kmetijstvu. Največ izplačil je bilo namenjenih za tržne ukrepe in neposredne podpore (46 %), sledijo sredstva za ukrepe razvoja podeželja in kmetijsko strukturno politiko (43 %), delež, namenjen financiranju splošnih storitev za kmetijstvo, pa

je ostal razmeroma majhen (11 %).

Epidemija covid-19 je vplivala tudi na skupno blagovno menjavo agroživilskih proizvodov, ki je po začasnih podatkih v letu 2020 ostala na ravni predhodnega leta. Izvoz se je povečal za 3,1 %, uvoz pa zmanjšal za 1,1 %. Pokritost uvoza z izvozom je ob tem zrasla na 61,6 % (leta 2019: 59,1 %), zunanjetrgovinski primanjkljaj pa se je zmanjšal in je znašal 974 milijonov EUR (leta 2019: 1.048 mio EUR). Slovenija tudi v letu 2020 ostaja neto uvoznica pri večini carinskih tarif agroživilskih proizvodov.

V letu 2020 je bilo slabše poslovanje slovenske živilskopredelovalne industrije, kar je posledica močno spremenjenim pogojem na trgih, zaradi nacionalnih in globalnih omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19. Kljub temu je agregatna dobičkovnost ostala pozitivna, trendi v ostalih ključnih kazalnikih pa pretežno ugodni. Agregatno je živilskopredelovalna dejavnost v poslovnem letu 2020 izkazala 112,1 milijona EUR neto čistega dobička (11,9-odstotno realno zmanjšanje).

V letu 2020 se je nadaljevalo izvajanje shem neposrednih plačil: osnovno plačilo, zelena komponenta, dodatek za mlade kmete, plačilo za območja z naravnimi omejitvami (za kmetijske površine na gorskem območju z nagibom od najmanj 35 % do 50 % in z nagibom najmanj 50 %) in vzporedna shema za male kmete. Ob tem so imela kmetijska gospodarstva možnost uveljavljati tudi proizvodno vezana plačila za strna žita, zelenjadnice, rejo govedi in proizvodnjo mleka v gorskih območjih. Višina nacionalne ovojnice je ostala enaka kot v letu 2019 (134,3 mio EUR). Nadaljevalo se je tudi izvajanje ukrepov, opredeljenih v PRP 2014–2020. V celotnem programskem obdobju se izvaja 15 ukrepov, za katere je na voljo 1.107 milijonov EUR. Do konca leta 2020 je bilo odobrenih 977 milijonov EUR oziroma 88 % razpoložljivih sredstev programa, pri čemer je bilo 775 milijonov EUR (70 %) tudi že izplačanih. V letu 2020 so se izvajali tudi nekateri začasni izredni ukrepi pomoči posameznim sektorjem, ki so utrpeli ekonomsko škodo zaradi posledic epidemije covid-19. Finančno nadomestilo so prejeli naslednji kmetijski sektorji: prirreja govejega mesa, prirreja prašičjega mesa, reja drobnice, proizvodnja vina in izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. Izplačila, povezana z epidemijo covid-19, so na skupni ravni znašala 15,5 milijona EUR. V letu 2020 je bila izredna pomoč (0,9 mio EUR) izplačana tudi za sanacijo posledic naravnih nesreč, in sicer kmetijskim gospodarstvom, ki so v letu 2019 utrpela škodo zaradi neurij s točo.

Površina gozdov po podatkih MKGP za leto 2020 znaša 1.197.035 hektarjev oziroma 59,0 % površine Slovenije. V slovenskih gozdovih je bilo v letu 2020 posekanih 4,2 milijona m³ lesa, kar je manj za 1,1 milijona m³ (–20 %). V letu 2020 je bilo zgrajenih 14,6 km gozdnih cest, kar je 5,3 km več kot v letu 2019. Celoten izvoz okroglega lesa z 1,6 milijona m³ se je v letu 2020 zmanjšal četrto leto zapored in je bil na ravni leta 2013.

Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2020 prikazuje in analizira rezultate slovenskega kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva in z njimi povezanih dejavnosti v letu 2020, ki so podlaga pri pripravi usmeritev in razvojnega načrtovanja.

Poročilo nima finančnih posledic.

(Izpolnite samo, če ima gradivo več kakor pet strani.)

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja:	DA

	<ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	
<p>7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)</p>		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih 				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Gradivo nima (neposrednega) vpliva na javnost, ker je poročilo in ne predpis, ki bi urejal neko področje, predpisoval zavezance ipd.. Gradivo je poročilo o stanju kmetijstva v Sloveniji, z obširnimi podatki in informacijami, ki jih prispevajo strokovne javne inštitucije, ki jih izvajalec poročila (Kmetijski inštitut Slovenije) uporabi za izdelavo v poročilo, namenjeno za javnost.

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

dr. Jože Podgoršek
minister

